

B26 - Verantwoordingsnota

Windenergieproject Armasteel

Luminus

Augustus 2026

Voorliggend project omvat de realisatie van één windturbine en aanhorigheden op grondgebied Gent, ten zuiden van het Kluizendok, door Luminus. In het kader van **de bouw en exploitatie van de nieuwe windturbine (KLZ-WT21)** wordt een omgevingsvergunning aangevraagd. Deze aanvraag omvat zowel een stedenbouwkundig luik (bouw van de nieuwe windturbine en bijhorende infrastructuur) als een milieu-luik (exploitatie van de nieuwe windturbine).

1 Beschrijving van het voorwerp van de aanvraag

Het stedenbouwkundig luik omvat de volgende vergunningsplichtige activiteiten:

Tabel 1-1: Vergunningsplichtige stedenbouwkundige handelingen voor windturbine KLZ-WT21

Beschrijving van de handeling	Naamgeving stedenbouwkundige handeling
De bouw van een windturbine met bijhorende fundering	KLZ-WT21
Waterdoorlatende steenslagverharding rondom de cabines	Verharding
De bouw van een elektriciteitscabine	Cabine
De bouw van een transformatorcabine	Trafo cabine
Aanleg van een elektriciteitsleiding (kabeltracé netkoppeling)	Kabel
Aanleg van een tijdelijke effluent leiding voor de tijdelijke bemaling	Bemalingsstreng tijdelijk
De plaatsing van een publiciteitsinrichting met logo op de gondel	Logo

Voor de oprichting van de windturbine is een voorafgaandelijke **aanleg van fundering** vereist. De fundering heeft een diameter van ca. 25 m ofwel een oppervlakte van ca. 491 m². De funderingssokkel van de windturbine wordt onder het maaiveld geplaatst en is maximaal 3,5 m hoog. Ter hoogte van de bouwput zal de bestaande verharding tijdelijk worden opgebroken. Nadien zal de verharding weer in zijn oorspronkelijke staat hersteld worden. Het hemelwater dat ter hoogte van de turbine valt, zal op dezelfde wijze als voorheen afwateren naar de bestaande infiltratievoorzieningen. (zie ook Afwijking Hemelwaterverordening opgeladen onder het stedenbouwkundig luik). Eens de fundering aangelegd is, kan de windturbine zelf worden opgebouwd op deze fundering. De windturbine bestaat uit torendelen, een gondel en 3 wieken. De windturbine wordt op de site van het bedrijf Armasteel ingeplant (site-sharing). Op de gondel van de windturbine wordt aan de ene zijde het logo van Luminus aangebracht en aan de andere zijde het logo van het bedrijf. Op de plannen is hiervoor een indicatief voorstel opgenomen.

Van aan de turbine zal een **kabeltracé** worden aangelegd tot aan de **transformator cabine** (met een oppervlakte van 15 m²). De transformator cabine bevindt zich nabij de windturbine. Vervolgens zal een kabeltracé worden voorzien van de transformator cabine naar de **elektriciteitscabine**, om daarna aan te sluiten aan de bestaande kopcabine van Armasteel. Van daaruit zal de opgewekte elektriciteit zowel op het publieke net worden gezet als lokaal stroom leveren aan het bedrijf Armasteel. De windturbine zal naar verwachting circa 84,2% van het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van Armasteel rechtstreeks dekken. De elektriciteitscabine bevindt zich tegen de zuid(west)elijke grens van de site van Armasteel, op bestaande parkeerplaatsen, waarvan de waterdoorlatende verharding wordt opgebroken. Er wordt een grindstrook van ca. 1 m rondom beide cabines geplaatst, dit voor veiligheidsredenen, nl. het maximaal vermijden van stapspanning. Een onderbroken boordsteen rondom de grindverharding wordt ook voorzien. De kabel zal maximaal in de onverharde strook tussen de bestaande omheining van Armasteel en de bestaande verharding liggen. Lokaal zal een zone van verharding moeten gekruist worden. Vanaf de elektriciteitscabine naar de bestaande kopcabine van Armasteel zal een beperkt deel van de bestaande verharding opgebroken moeten worden om de kabels te kunnen

plaatsen. Deze verhardingen zullen in oorspronkelijke staat hersteld worden waarbij de huidige afwatering wordt behouden.

Ter hoogte van de transformator- en elektriciteitscabine is er een voldoende grote groenzone aanwezig om het hemelwater op te vangen en te laten infiltreren. (zie ook Vrijstelling Hemelwaterverordening opgeladen onder het stedenbouwkundig luik). Voor het opnieuw aan te leggen verharding t.h.v. de windturbinefundering en het kabeltracé (elektriciteitscabine-kopcabine) wordt een afwijking aangevraagd (zie ook Afwijking Hemelwaterverordening onder het stedenbouwkundig luik).

Er wordt geen stedenbouwkundige handeling voor een permanent werkplatform en permanente toegangsweg aangevraagd. De bestaande verharding in het projectgebied is voldoende groot om te dienen als werkplatform en toegangsweg tijdens de aanlegfase, alsook tijdens de exploitatiefase.

Voor dit project werd geen archeologienota opgemaakt. Uit de beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek is af te leiden dat dit project onder de drempel van 1000 m² van de vergunningsplichtige bodemingreep valt.

Machtigingsaanvraag werken waterloop

Voor het plaatsen van de fundering van de windturbine dient er een bemaling met bijhorende lozing uitgevoerd te worden. Er wordt geloosd op de publieke gracht langs de Marco Polostraat (66485). Watering de Burggravenstroom is beheerder van deze gracht. Het lozingspunt is aangeduid op het uitvoeringsplan (zie Addendum C8A_Uitvoeringsplan_Luminus_Kluizendok). De lozing gebeurt via een flexibele bovengrondse effluentleiding. Er wordt geen vaste constructie geplaatst.

De tijdelijke bemaling is niet vrijgesteld van vergunningsplicht cfr. Artikel 1.6 van het Vrijstellingsbesluit. Omdat de handeling overlapt met de vijf meter brede strook, te rekenen vanaf de bovenste rand van het talud van ingedeelde onbevaarbare en bevaarbare waterlopen, alsook eindigt in de bedding van deze waterloop.

Voor het lozen op deze gracht (inclusief de aanleg van de tijdelijke effluentleiding) **wordt er een machtiging gevraagd** aan de waterloopbeheerder.

2 Beschrijving van de ruimtelijke context

In hetgeen volgt wordt de ruimtelijke context en de verenigbaarheid van de beoogde (stedenbouwkundige) handelingen beknopt beschreven. In de lokalisatienota, zoals opgeladen onder rubriek R20.1.6, wordt de locatieverantwoording en de inpasbaarheid in de omgeving uitvoeriger besproken onder paragrafen §2.2.1 en §4.1.

2.1 Feitelijke uitzicht en toestand bouwplaats

Inzake het feitelijke uitzicht en de bouwplaats kan worden verwezen naar de foto's van de bestaande toestand en de omgeving die onder het luik 'plannen en foto's' werden toegevoegd.

2.2 Zoneringgegevens

De nieuwe windturbine **KLZ-WT21**, de elektriciteitscabine, de transformatorcabine en de elektriciteitskabel worden opgericht op het perceel, kadastraal gekend als afdeling 44814, sectie G, nummer 312B.

De wieken van de nieuwe turbine zullen tevens over de percelen afdeling 44814, sectie G, nummers 629C en 312D overdraaien.

2.3 Overeenstemming en verenigbaarheid met de wettelijke ruimtelijke context

2.3.1 Gewestplan

Overeenkomstig het Origineel gewestplan 'Gentse en Kanaalzone', goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 28.10.1998, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad 26.01.1999 is de geplande windturbine gelegen in een 'gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven'.

Aangezien het projectgebied binnen de contouren van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan gelden de bestemmingsvoorschriften van het GRUP.

2.3.2 GRUP 'Afbakening Zeehavengebied Gent - Inrichting R4-oost en R4-west'

Het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'afbakening Zeehavengebied gent – Inrichting R4-oost en R4-west' werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 15.07.2005 en werd gepubliceerd op 10.08.2005. Volgens de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP (Bijlage II) ligt het project in het deelgebied 3 'zeehaventerrein Kluizendok en koppelingsgebieden Rieme Zuid, Rieme Oost en Doornzele Noord' binnen een 'zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven Kluizendok (artikel 12)'.

2.3.2.1 Stedenbouwkundige voorschriften

In onderstaande paragrafen wordt toegelicht waarom het windturbineproject verenigbaar is met de voorschriften uit het GRUP.

Artikel 12 van het GRUP Afbakening zeehavengebied Gent luidt als volgt:

"Dit gebied is uitsluitend bestemd voor zeehaven- en watergebonden industriële bedrijven, distributiebedrijven, logistieke bedrijven en opslag- en overslaginrichtingen evenals toeleveringsbedrijven en synergiebedrijven van de watergebonden bedrijven en de bestaande gevestigde productiebedrijven. De terreinen aan de kaaimuur worden uitsluitend voorbehouden voor activiteiten die de kaai-infrastructuur benutten. Elke aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning wordt beoordeeld aan de hand van volgende criteria:

- *de verbeterde buffering naar het omliggende woongebied;*
- *zorgvuldig ruimtegebruik met toepassing van de best beschikbare technieken;*
- *een kwaliteitsvolle aanleg van het bedrijfsterrein en afwerking van de bedrijfsgebouwen weliswaar afgestemd op de functionele invulling;*
- *de aandacht voor de permanente en de tijdelijke ecologische infrastructuur. Bij de aanleg van het terrein moet het waterbergend vermogen zoveel mogelijk worden behouden en het overstromingsrisico worden beperkt."*

De toegelaten hoofdfuncties in dit gebied zijn dus zeehaven- en watergebonden industriële bedrijven, distributiebedrijven, logistieke bedrijven en opslag- en overslaginrichtingen, terwijl ook nevenfuncties zijn toegelaten in de mate dat ze gelieerd zijn aan de watergebonden bedrijven en de bestaande gevestigde productiebedrijven.

2.3.3 Planologische verenigbaarheid

De volledige planologische verenigbaarheid wordt besproken in Bijlage 17 van de lokalisatienota, opgeladen onder 'R20.1.6' van het luik ingedeelde inrichtingen op het omgevingsloket. Hieronder worden de voornaamste punten toegelicht.

In hoofdorde: windturbines zijn steeds toegelaten

In de toelichtingsnota bij het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Gent Inrichting R4-oost en R4-west' wordt gesteld dat windturbines, omwille van de industriële bestemming, steeds kunnen worden vergund binnen artikel 12. In de verordenende voorschriften zelf ontbreekt echter een expliciete bepaling hierover, ondanks de verwijzing naar de Windwerkgroep vergelijkbaar met artikelen 17, 18 en 27. Dit wijst erop dat de plannende overheid de intentie had om het advies van de Windwerkgroep ook in artikel 12 te integreren, maar dit niet expliciet heeft opgenomen. De beoogde mogelijkheid tot inplanting en exploitatie van windturbines in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven (Kluizendok) als zelfstandige bestemming blijft evenwel duidelijk.

Het Gewestplan Gentse en Kanaalzone voorziet dat het gebied voor zeehaven- en watergebonden bedrijven uitsluitend bestemd is voor zeehaven- en watergebonden industriële bedrijven, distributiebedrijven, logistieke bedrijven en opslag- en overslaginrichtingen. Hierin wordt niet uitdrukkelijk voorzien in de mogelijkheid tot het inplanten van windturbines in deze zone.

Om af te wijken van het Gewestplan kan er daarentegen wel toepassing worden gemaakt van artikel 4.4.9 VCRO met verwijzing naar het Besluit van de Vlaamse regering van 11 april 2008. Dit wordt ook aanvaard door de Raad voor Vergunningsbetwistingen¹.

Net omdat artikel 4.4.9 VCRO enkel een afwijking voorziet van voorschriften uit het gewestplan werd in de voorschriften van het GRUP Afbakening zeehavengebied Gent uitdrukkelijk voorzien in de mogelijkheid om steeds windturbines te vergunnen in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven Kluizendok zodat de inplanting van windturbines steeds zouden worden beschouwd als verenigbaar met de planologische voorschriften van dit gebied

Uit de tekst van het GRUP blijkt dus duidelijk dat de plannende overheid de bouw en de exploitatie van windturbines mogelijk wenste te maken in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven, net als in de zone voor infrastructuurbundel en de zone voor bos.

Hiermee onderscheidt het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Gent Inrichting R4-oost en R4-west' zich overigens van het GRUP 'Afbakening grootstedelijk gebied Gent' en de daarin opgenomen voorschriften. In het laatstgenoemde GRUP wordt de inplanting van windturbines nergens (noch in het verordenend gedeelte, noch in de toelichting) vermeld.

De bestemmingsconformiteit werd in 2011 al bevestigd voor een ander windturbineproject Kluizendok II welke **werd vergund** toetsend op de voorschriften van het GRUP.

In ondergeschikte orde: windturbines zijn steeds synergiebedrijven

Naast de principiële verenigbaarheid met artikel 12 van het GRUP, zijn windturbines ook verenigbaar als synergiebedrijven. Volgens de verordenende voorschriften zijn immers synergiebedrijven van watergebonden en bestaande productiebedrijven toegelaten. Omdat het begrip niet wordt gedefinieerd in de toelichting van het GRUP, dient het volgens de rechtspraak in zijn spraakgebruikelijke betekenis te worden geïnterpreteerd, namelijk als twee bedrijven die beter worden door samenwerking.

Windturbines zijn synergiebedrijven doordat ze energie leveren aan de aanwezige watergebonden bedrijven en de bestaande gevestigde productiebedrijven.

De elektriciteit van de windturbines wordt geïnjecteerd op het openbare net en voorzien op die manier op de haven aanwezige watergebonden bedrijven en de bestaande gevestigde productiebedrijven, die elektriciteit afnemen van datzelfde openbare net, van elektriciteit. Dit betekent dat de bedrijven in de onmiddellijke omgeving van de

¹ RvVb 4 december 2018, nr. RvVb-A-1819-0368, MESTDAG e.a. t. nv ELECTRABEL; RvVb 4 december 2018, nr. RvVb-A-1819-0369; RvVb 4 december 2018, nr. RvVb-A-1819-0372, MESTDAG e.a. t. nv SABEEN; RvVb 4 december 2018, nr. RvVb-A-1819-0371, VAN DE VOORDE.

inplantingslocaties van de windturbines in grotere mate dan zonder uitvoering van de projecten, zullen worden voorzien van windenergie, *i.e.* volledig hernieuwbare elektriciteit. Dit heeft tot gevolg dat de lokale bedrijven het duurzaam karakter van hun energievoorziening kunnen garanderen en in beperktere mate afhankelijk worden van andere energiebronnen voor hun energiebehoeften. **De windturbines kwalificeren bijgevolg als synergiebedrijven.**

In uiterst ondergeschikte orde: windturbines met directe lijn zijn steeds toegelaten

Volledigheidshalve en louter ten overvloede kan erop worden gewezen dat verschillende windturbines op directe wijze elektriciteit zullen leveren aan de op de haven aanwezige watergebonden bedrijven en de bestaande gevestigde productiebedrijven.

In de praktijk vertaalt zich dit als volgt. De grondrechten, de ontwikkeling, de eigendom en het beheer van een windturbine zijn gesitueerd bij de nv LUMINUS, terwijl de rechtstreekse afname gebeurt door het bedrijf waar de windturbine is ingeplant. De windturbine levert met andere woorden elektriciteit aan het lokale bedrijf via een directe (fysieke) lijn, weliswaar zonder dat haar goederen exclusief bestemd zijn voor één afnemer. De overproductie van de windturbines die de directe afnemers (in dit geval de zeehaven-gebonden bedrijven) niet momentaan kunnen consumeren, vloeit rechtstreeks in het publieknet en voorziet op deze manier ook (onrechtstreeks) de naburige zeehaven- en watergebonden bedrijven van elektriciteit binnen hetzelfde bestemmingsgebied.

Deze windturbines vormen dan ook het voorbeeld bij uitstek van een (industriële) synergiebedrijf. Er is namelijk een samenwerking van de windturbines die elektriciteit opwekken en leveren met het lokaal bedrijf dat wordt voorzien van hernieuwbare energie. Beide partijen halen hier voordelen uit en worden hier dan ook beter van, overeenkomstig de spraakgebruikelijke betekenis van het woord.

Bijgevolg zijn windturbines met een directe lijn naar de aanwezige zeehaven- en watergebonden bedrijven in elk geval synergiebedrijven en bijgevolg uitdrukkelijk toegelaten in de zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven zoals beschreven in artikel 12 van het GRUP.

2.3.4 Conclusie

Uit wat voorafgaat, blijkt dat de inplanting van windturbines **verenigbaar** is met de voorschriften uit artikel 12 van het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Gent Inrichting R4-oost en R4-west' en de toelichting hieromtrent in de toelichtingsnota. Windturbines zijn namelijk steeds, zonder verdere vereisten, toegelaten in deze zone, zoals bedoeld was door de plannende overheid. Ondergeschikt aan de principiële overeenstemming, zijn windturbines in elk geval synergiebedrijven zoals bedoeld in artikel 12 van het GRUP doordat zij elektriciteit injecteren op het openbare net en zo de op de haven aanwezige watergebonden bedrijven en de bestaande gevestigde productiebedrijven, die elektriciteit afnemen van datzelfde openbare net, van elektriciteit voorzien. Tot slot, in uiterst ondergeschikte orde, zijn windturbines in elk geval synergiebedrijven wanneer zij een directe lijn hebben met zeehaven- en watergebonden bedrijven die ze rechtstreeks van elektriciteit voorzien en waarbij ze het overschot op het openbare net injecteren.

Conform de (nieuwe) omzendbrief OMG/2025/01 is de locatie geschikt voor het inplanten van een windturbine.

In de lokalisatienota opgeladen onder het IIOA-luik (R20.1.6) wordt de locatieverantwoording en inpasbaarheid in de omgeving uitvoerig besproken (zie Bijlage 13 van de lokalisatienota).

2.4 Integratie van de werken in de omgeving

De nieuwe windturbine zal worden ingeplant in industriegebied. De inplanting van de windturbine doet geen afbreuk aan de ruimtelijk-functionele samenhang van de omgeving. De windturbine wordt ingeplant op de site van het bedrijf Armasteel (site-sharing). Tijdens de bouw en exploitatie van de windturbine, wordt het bedrijf niet of slechts beperkt verhinderd in het uitvoeren van hun dagelijkse activiteiten.

Voor een uitvoerige omschrijving van de overeenstemming en verenigbaarheid met de wettelijke en ruimtelijke context kan worden verwezen naar de landschapsstudie in de lokalisatienota (zie bijlage 10), zoals gevoegd onder het IIOA-luik (R20.1.6) in het omgevingsloket.

2.5 Buurtwegen

De stedenbouwkundige situering overlapt voor een deel met de buurtweg Chemin nr. 4. De afschaffing van deze buurtweg werd definitief vastgesteld door de gemeenteraad Gent op 14 juni 2022². Daarnaast zijn er geen handelingen over deze buurtweg voorzien. Het Gemeentewegendecreet is niet van toepassing voor deze aanvraag.